

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA,
KUBATOVA 1, ČESKÉ BUDĚJOVICE**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Kubík

Dodatek č. 3 – Český jazyk pro cizince

1.9.2023

„Žák není nádoba, kterou je potřeba naplnit, ale pochodeň, kterou je potřeba zapálit“

Školská rada byla seznámena se ŠVP dne 2. 3. 2023

5.10.9 Český jazyk pro cizince

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **Český jazyk pro cizince** je začleněn do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je nabízen jako povinně volitelný předmět žákům s odlišným mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků s OMJ, pomáhá snižovat bariéry a přispívá tak k integraci jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Vyučovací předmět **Český jazyk pro cizince** určen pro žáky 6.- 9. ročníku s OMJ. Časová dotace je 1 hodina týdně. Práce bude realizována v jedné skupině. Výuka bude probíhat v učebnách školy s využitím různých informačních zdrojů.

Vzdělávací obsah předmětu:

Žák:

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým větám a jednoduchým pokynům, na které adekvátně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, který dokáže ústně i písemně reprodukovat
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur
- používá dvojjazyčný slovník
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace, poskytne požadované informace

Učivo:

- zákl. pravidla komunikace v běžných každodenních situacích: pozdrav, poděkování, představování
- jednoduchá sdělení: adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
- slovní zásoba a tvoření slov: synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- zákl. gram. struktury a typy vět, základy lexikál. principu pravopisu slov: věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, slovosled

Začlenění průřezových témat do vzdělávacího oboru

1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

2. Multikulturní výchova (tematické okruhy: Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)

3. Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy: Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika)

4. Mediální výchova (tematické okruhy: Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení)

Způsob začlenění: průběžně, dle aktuální situace a učebnice, ve všech ročnících. Projekty, vyhledávání informací v autentických materiálech, na Internetu, apod.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních situacích. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku.

Výuka je založena na modelu spisovného jazyka, žáci se však učí i běžné hovorové výrazy.

Mezi nejčastější formy výuky patří partnerská a skupinová práce, hravé a kreativní přístupy a další aktivity zaměřené na rozvoj komunikačních schopností. Nabízí se zde i využití dramatické výchovy k přípravě rozhovorů, skečů a krátkých scének. Žáci se tak učí spolupracovat a rozvíjejí svou tvořivost. Dalšími formami výuky je práce s autentickými materiály (časopisy, knihy, prospekty, katalogy, písničky, apod.), filmová představení v originálním znění (příp. cizojazyčné videokurzy), návštěva výstav a kulturních akcí, kde se žáci seznamují s reáliemi, poznávací zájezdy (možnost ověření jazykové dovednosti v cizojazyčném prostředí). Žáci se tak zbavují jazykové nejistoty při svém vystupování. Žáci pracují na individuálních nebo společných projektech na aktuální témata. Při realizaci projektů žáci vyhledávají a zpracovávají potřebné informace na webových stránkách a aktivně přitom využívají elektronický slovník.

Žáci se též učí pracovat s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky a dalšími materiály, které jim pomáhají při studiu českého jazyka (např. gram.příručky).

U integrovaných žáků respektuje učitel jejich pomalejší pracovní tempo, toleruje fonetický přepis slovní zásoby, zaměřuje se především na zvládnutí základní slovní zásoby a gramatiky, preferuje ústní projev žáků a individuální přístup.

Talentovaní žáci mají možnost pracovat na samostatných projektech a účasti na jazykových soutěžích. Při výuce českého jazyka pro žáky s OMJ je kladen hlavní důraz na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět Český jazyk pro cizince směřuje k tomu, aby žáci zvládli běžná pravidla mezilidské komunikace českého kulturního prostředí.

Kompetence k učení

Učitel:

- vysvětluje na praktických příkladech smysl a cíl učení se českému jazyku a posiluje tak pozitivní vztah k učení

- podporuje samostatnost a tvořivost žáků (žáci např. sami vytvářejí gram. přehledy a jiné jazyk. pomůcky – pexeso, obrázkový slovník, apod.)
- rozlišuje učivo základní a rozšiřující (pro talentované žáky)
- vede žáky ke schopnosti vyhledávat informace v dostupných jazyk. materiálech
- motivuje žáka k dalšímu vzdělávání používáním vhodných forem a metod výuky a vhodných audiovizuálních materiálů
- učí žáka pracovat s chybou a vede ho postupně k autokorekci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby se nebál problémů (viz. práce s chybou)
- podporuje týmovou spolupráci
- vytvářením praktických úloh a situací učí žáky řešit problémy
- podporuje různé (i netradiční) způsoby řešení
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- zadává úkoly a vytváří situace, kde žák může využít svých vlastních zkušeností (např. z cestování)
- klade důraz na samostatné vyvozování gramatických pravidel, zobecnění a kreativitu při tvoření kompozit
- podporuje využívání moderní technologie

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá a vede žáky především k využití všech dostupných forem komunikace (verbální, neverbální, technická)
- podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni
- klade důraz na kulturní projev žáka
- podporuje možnost publikace a prezentace žákovských prací (časopis, projekt, apod.)
- podporuje přátelskou komunikaci žáků různých věkových kategorií (např. formou společných projektů)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje skupinovou a partnerskou práci
- učí žáky spolupracovat a zastávat různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků (nadání žáci vysvětlují látku slabším žákům, pomáhají jim při opravě testu, vzájemně se zkouší, apod.)
- učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům se specifickými poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporuje formální i neformální způsoby spolupráce s rodilými mluvčími
- vede žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické rozdílnosti žáků

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- motivuje pochvalou za kvalitně provedenou práci
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky

Dodatek č. 3 k ŠVP Kubík – Český jazyk pro cizince

Platný od 1. 9. 2023